

REZOLVAREA UNOR PROBLEME DE GEOMETRIE CU METODE
ALE ANALIZEI COMPLEXE

Diana-Florina Haliță

Abstract. Geometry problems are a real treasure. They allow mathematicians (...or anyone interested in) to find a wide range of techniques in which they can solve them. In this paper I have proposed some applications of complex numbers mapped on geometric problems. Problems were selected from different international competitions, as specified against each section.

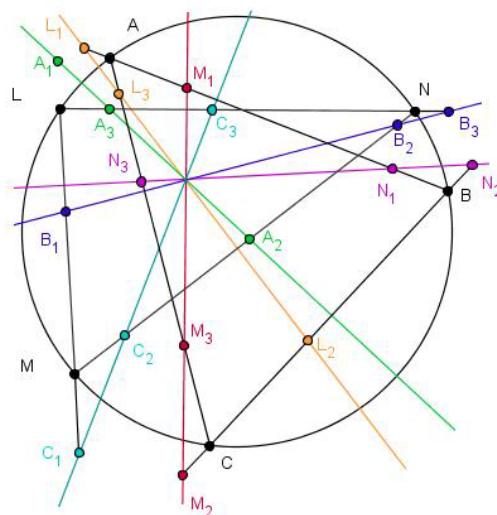
MSC 2000. 97F50.

Key words. Simson's Line, circles biraport, concentric circles, similar triangles, congruent triangles, imomath, international olympiads, complex numbers, geometry

1. DREAPTA LUI SIMSON

PROBLEMA 1. (enunțul problemei a fost preluat din [2])

Fie A, B, C, L, M, N șase puncte pe un cerc. Atunci dreptele lui Simson ale punctelor L, M, N în raport cu triunghiul ABC se intersectează într-un singur punct dacă și numai dacă dreptele lui Simson ale punctelor A, B, C în raport cu triunghiul LMN se intersectează într-un singur punct. În plus în acest caz cele șase drepte ale lui Simson se intersectează în mijlocul segmentului format de ortocentrele triunghiurilor ABC și LMN .

SOLUȚIA 1.

Notez cu literele mici corespunzătoare afixele punctelor A, B, C, L, M, N și presupun că cercul circumscris triunghiurilor ABC și LMN este cercul unitate.

Dreapta AB este de ecuație:

$$AB : \begin{vmatrix} a & \bar{a} & 1 \\ b & \bar{b} & 1 \\ c & \bar{c} & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} a-b & \bar{a}-\bar{b} & 0 \\ b & \bar{b} & 1 \\ c-b & \bar{c}-\bar{b} & 0 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow (a-b) \cdot (\bar{z}-\bar{b}) = (z-b) \cdot (\bar{a}-\bar{b})$$

$$\Leftrightarrow z-b = \frac{a-b}{\bar{a}-\bar{b}} \cdot (\bar{z}-\bar{b}) \Leftrightarrow z-b = -a \cdot b \cdot (\bar{z}-\bar{b}) \Leftrightarrow \mathbf{AB} : \mathbf{z} + \mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \cdot \bar{\mathbf{z}} - \mathbf{a} - \mathbf{b} = \mathbf{0}.$$

Perpendiculara din L pe AB este LL_1 și conform 2.8.7 : $LL_1 = z - l = \frac{a \cdot b}{1} \cdot (\bar{z} - \bar{l})$

$$\Leftrightarrow \mathbf{LL}_1 : \mathbf{z} - \mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \cdot \bar{\mathbf{z}} + \mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \cdot \bar{\mathbf{l}} - \mathbf{l} = \mathbf{0}.$$

Știind ca L_1 este punctul de intersecție al dreptelor LL_1 și AB putem afla afixul acestuia $\Rightarrow \mathbf{l}_1 = \frac{1}{2} \cdot (-\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \cdot \bar{\mathbf{l}} + \mathbf{l} + \mathbf{a} + \mathbf{b})$.

Analog se găsesc punctele L_2 (piciorul perpendicularei din L pe BC) și L_3 (piciorul perpendicularei din L pe AC)

$$\Rightarrow \mathbf{l}_2 = \frac{1}{2} \cdot (-\mathbf{b} \cdot \mathbf{c} \cdot \bar{\mathbf{l}} + \mathbf{l} + \mathbf{c} + \mathbf{b}) \text{ și } \mathbf{l}_3 = \frac{1}{2} \cdot (-\mathbf{a} \cdot \mathbf{c} \cdot \bar{\mathbf{l}} + \mathbf{l} + \mathbf{a} + \mathbf{c}).$$

Ecuația dreptei lui Simson a lui L față de triunghiul ABC este:

$$L_1L_3 : \begin{vmatrix} l_1 & \bar{l}_1 & 1 \\ l_3 & \bar{l}_3 & 1 \\ z & \bar{z} & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} l_1 - l_3 & \bar{l}_1 - \bar{l}_3 & 0 \\ l_3 & \bar{l}_3 & 1 \\ z - l_3 & \bar{z} - \bar{l}_3 & 0 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow (l_1 - l_3) \cdot (\bar{z} - \bar{l}_3) =$$

$$(z - l_3) \cdot (\bar{l}_1 - \bar{l}_3) \Leftrightarrow \frac{1}{2} \cdot (-a \cdot b \cdot \bar{l} + a + b + l + a \cdot c \cdot \bar{l} - l - a - c) \cdot [\bar{z} - \frac{1}{2} \cdot (-\bar{a} \cdot \bar{c} \cdot l + \bar{l} + \bar{a} + \bar{c})]$$

$$= [z - \frac{1}{2} \cdot (-a \cdot c \cdot \bar{l} + l + a + c)] \cdot \frac{1}{2} \cdot (-\bar{a} \cdot \bar{b} \cdot l + \bar{l} + \bar{a} + \bar{b} + \bar{a} \cdot \bar{c} \cdot l - \bar{l} - \bar{a} - \bar{c})]$$

$$\Leftrightarrow (c - b) \cdot (a \cdot \bar{l} - 1) \cdot [\bar{z} - \frac{1}{2} \cdot (-a \cdot c \cdot \bar{l} + l + a + c)] = (\bar{a} \cdot l - 1) \cdot (\bar{c} - \bar{b}) \cdot [z -$$

$$\frac{1}{2} \cdot (-a \cdot c \cdot \bar{l} + l + a + c)]$$

$$\frac{c-\bar{b}}{\bar{c}-\bar{b}} = -b \cdot c$$

$$\Leftrightarrow b \cdot c \cdot a \cdot \bar{l} \cdot [2 \cdot \bar{z} + \bar{a} \cdot \bar{c} \cdot \bar{l} - \bar{l} - \bar{a} - \bar{c}] = 2 \cdot z + a \cdot c \cdot \bar{l} - l - a - c$$

$$\frac{a \cdot \bar{l} - 1}{\bar{a} \cdot \bar{l} - 1} = -a \cdot \bar{l}$$

$$\Leftrightarrow 2 \cdot a \cdot b \cdot c \cdot \bar{l} \cdot \bar{z} + b - a \cdot b \cdot c \cdot \bar{l}^2 - b \cdot c \cdot \bar{l} - a \cdot b \cdot \bar{l} = 2 \cdot z + a \cdot c \cdot \bar{l} - l - a - c$$

$$L_1L_3 : 2 \cdot a \cdot b \cdot c \cdot \bar{l} \cdot \bar{z} - 2 \cdot z = \bar{l} \cdot (a \cdot c + a \cdot b + b \cdot c) - l - a - b - c + a \cdot b \cdot c \cdot \bar{l}^2 - l$$

$$L_1L_3 : 2 \cdot a \cdot b \cdot c \cdot \bar{z} - 2 \cdot l \cdot z = a \cdot c + a \cdot b + b \cdot c - l^2 - l \cdot (a + b + c) + a \cdot b \cdot c \cdot \bar{l}$$

Notez $A_1 = a + b + c$; $A_2 = a \cdot b + a \cdot c + b \cdot c$; $A_3 = a \cdot b \cdot c$.

$$\Leftrightarrow \mathbf{L}_1\mathbf{L}_3 : \mathbf{2} \cdot \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{z}} - \mathbf{2} \cdot \mathbf{l} \cdot \mathbf{z} = \mathbf{A}_2 - \mathbf{l}^2 - \mathbf{l} \cdot \mathbf{A}_1 + \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{l}}.$$

Analog se obține:

$$\mathbf{M}_1\mathbf{M}_3 : \mathbf{2} \cdot \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{z}} - \mathbf{2} \cdot \mathbf{m} \cdot \mathbf{z} = \mathbf{A}_2 - \mathbf{m}^2 - \mathbf{m} \cdot \mathbf{A}_1 + \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{m}}$$

$$\mathbf{N}_1\mathbf{N}_3 : \mathbf{2} \cdot \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{z}} - \mathbf{2} \cdot \mathbf{n} \cdot \mathbf{z} = \mathbf{A}_2 - \mathbf{n}^2 - \mathbf{n} \cdot \mathbf{A}_1 + \mathbf{A}_3 \cdot \bar{\mathbf{n}}.$$

Intersectând L_1L_3 cu M_1M_3 se obține punctul de afix $z_1 = \frac{1}{2} \cdot [m + l + A_1 + \frac{A_3}{m \cdot l}]$, iar intersectând L_1L_3 cu N_1N_3 se obține punctul de afix: $z_2 = \frac{1}{2} \cdot [n + l + A_1 + \frac{A_3}{n \cdot l}]$

Condiția ca cele trei drepte să se intersecteze în același punct este ca $z_1 = z_2$
 $\Leftrightarrow m + A_1 + \frac{A_3}{m \cdot l} = n + A_1 + \frac{A_3}{n \cdot l} \Leftrightarrow (m - n) \cdot (1 - \frac{A_3}{l \cdot m \cdot n}) = 0 \Leftrightarrow A_3 = l \cdot m \cdot n$
 $\Leftrightarrow a \cdot b \cdot c = l \cdot m \cdot n$

Deci punctul de intersecție al dreptelor este de afix: $\frac{1}{2} \cdot [a + b + c + l + m + n]$.

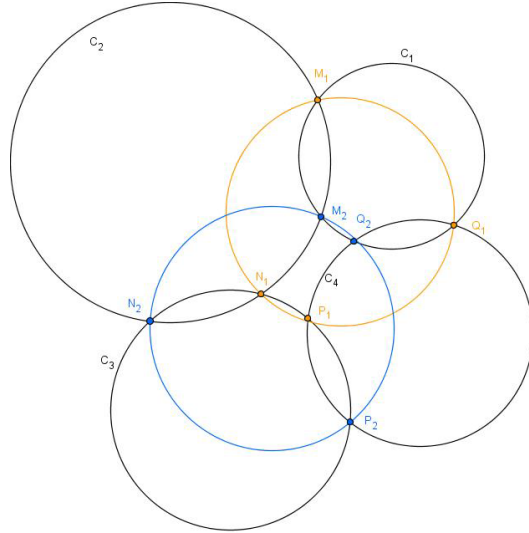
Procedând analog, prin simetrie se obține că: A_1A_3, B_1B_3 și C_1C_3 se intersectează în același punct $\Leftrightarrow a \cdot b \cdot c = l \cdot m \cdot n$.

Ortocentrul H_1 al triunghiului ABC este de afix $h_1 = a + b + c$, iar ortocentrul H_2 al triunghiului LMN este de afix $h_2 = l + m + n$. Mijlocul segmentului H_1H_2 este de afix $z = \frac{h_1 + h_2}{2}$, adică $z = \frac{1}{2} \cdot [a + b + c + m + n + l]$ și deci coincide cu punctul de intersecție al celor șase drepte ale lui Simson.

2. PROBLEMA CELOR 4 CERCURI

PROBLEMA 2. (enunțul problemei a fost preluat din [2])

Fie C_1, C_2, C_3, C_4 patru cercuri în plan și M_1, M_2 punctele de intersecție ale lui C_1 cu C_2 , N_1, N_2 punctele de intersecție ale lui C_2 cu C_3 , P_1, P_2 punctele de intersecție ale lui C_3 cu C_4 și Q_1, Q_2 punctele de intersecție ale lui C_4 cu C_1 . Să se demonstreze că M_1, N_1, P_1, Q_1 sunt conciclice $\Leftrightarrow M_2, N_2, P_2, Q_2$ sunt conciclice.

SOLUȚIA 2.

Pe cercul C_1 se află punctele: M_1, M_2, Q_1, Q_2 .

$$\Rightarrow (q_1, m_2, m_1, q_2) \in \mathbb{R}^* \Rightarrow a_1 = \frac{q_1 - m_1}{m_2 - m_1} : \frac{q_1 - q_2}{m_2 - q_2} \in \mathbb{R}^*$$

Pe cercul C_2 se află punctele: M_1, M_2, N_1, N_2 .

$$\Rightarrow (m_1, n_2, n_1, m_2) \in \mathbb{R}^* \Rightarrow a_2 = \frac{m_1 - n_1}{n_2 - n_1} : \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} \in \mathbb{R}^*$$

Pe cercul C_3 se află punctele: N_1, N_2, P_1, P_2 .

$$\Rightarrow (n_1, p_2, p_1, n_2) \in \mathbb{R}^* \Rightarrow a_3 = \frac{n_1 - p_1}{p_2 - p_1} : \frac{n_1 - n_2}{p_2 - n_2} \in \mathbb{R}^*$$

Pe cercul C_4 se află punctele: P_1, P_2, Q_1, Q_2 .

$$\Rightarrow (p_1, q_2, q_1, p_2) \in \mathbb{R}^* \Rightarrow a_4 = \frac{p_1 - q_1}{q_2 - q_1} : \frac{p_1 - p_2}{q_2 - p_2} \in \mathbb{R}^*$$

$$M_1, N_1, P_1, Q_1 \text{ conciclice} \Leftrightarrow R_1 = (m_1, p_1, n_1, q_1) \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow R_1 = \frac{m_1 - n_1}{p_1 - n_1} : \frac{m_1 - q_1}{p_1 - q_1} \in \mathbb{R}^*$$

$$M_2, N_2, P_2, Q_2 \text{ conciclice} \Leftrightarrow R_2 = (m_2, p_2, n_2, q_2) \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow R_2 = \frac{m_2 - n_2}{p_2 - n_2} : \frac{m_2 - q_2}{p_2 - q_2} \in \mathbb{R}^*$$

$$R_1 = \frac{m_1 - n_1}{p_1 - n_1} : \frac{m_1 - q_1}{p_1 - q_1} = a_2 \cdot \frac{n_2 - n_1}{p_1 - n_1} \cdot \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} : \frac{m_1 - q_1}{p_1 - q_1}$$

$$R_1 = a_2 \cdot \frac{1}{\frac{n_1 - p_1}{p_2 - p_1} : \frac{n_1 - n_2}{p_2 - n_2}} \cdot \frac{1}{p_2 - p_1} \cdot \frac{p_2 - n_2}{n_1 - n_2} \cdot (n_2 - n_1) \cdot \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} \cdot \frac{p_1 - q_1}{m_1 - q_1}$$

$$R_1 = -\frac{a_2}{a_3} \cdot \frac{p_2 - n_2}{p_2 - p_1} \cdot \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} \cdot \frac{p_1 - q_1}{q_2 - q_1} : \frac{p_1 - p_2}{q_2 - p_2} \cdot \frac{p_1 - p_2}{q_2 - p_2} \cdot \frac{q_2 - q_1}{m_1 - q_1}$$

$$R_1 = \frac{a_2 \cdot a_4}{a_3} \cdot \frac{p_2 - n_2}{q_2 - p_2} \cdot \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} \cdot \frac{q_2 - q_1}{m_1 - q_1}$$

$$R_1 = \frac{a_2 \cdot a_4}{a_3} \cdot \frac{1}{\frac{q_1 - m_1}{m_2 - m_1} : \frac{q_1 - q_2}{m_2 - q_2}} \cdot \frac{p_2 - n_2}{q_2 - p_2} \cdot \frac{m_1 - m_2}{n_2 - m_2} \cdot \frac{q_2 - q_1}{m_1 - q_1} \cdot \frac{q_1 - m_1}{m_2 - m_1}$$

$$\frac{m_1 - q_2}{q_1 - q_2}$$

$$R_1 = -\frac{a_2 \cdot a_4}{a_3 \cdot a_1} \cdot \frac{p_2 - n_2}{q_2 - p_2} \cdot \frac{m_2 - q_2}{n_2 - m_2} = -\frac{a_2 \cdot a_4}{a_3 \cdot a_1} \cdot \frac{n_2 - p_2}{q_2 - p_2} : \frac{n_2 - m_2}{q_2 - m_2} = -\frac{a_2 \cdot a_4}{a_3 \cdot a_1}$$

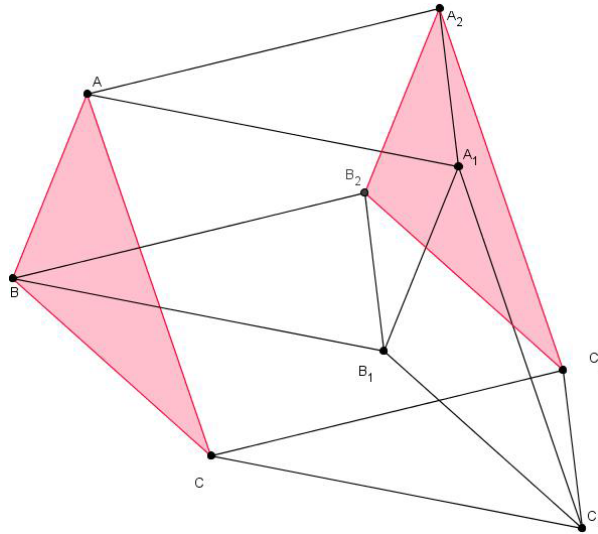
R_2

Deci $R_1 \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow R_2 \in \mathbb{R}^*$.

3. J.PETERSEN-P.H.SCHOUTE

PROBLEMA 3. (enunțul problemei a fost preluat din [2])

Presupunând că triunghiurile ABC și $A_1B_1C_1$ sunt asemenea și că triunghiurile AA_1A_2, BB_1B_2 și CC_1C_2 sunt și ele asemenea arătați că triunghiurile $A_2B_2C_2$ și ABC sunt asemenea.

SOLUȚIA 3.

$$\begin{aligned} \Delta ABC \sim \Delta A_2B_2C_2 &\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a & b & c \end{vmatrix} = 0 \\ \Delta ABC \sim \Delta A_1B_1C_1 &\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_1 & b_1 & c_1 \\ a & b & c \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \frac{b-a}{c-a} = \frac{b_1-a_1}{c_1-a_1} \\ \Delta AA_1A_2 \sim \Delta BB_1B_2 &\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & a_1 & a_2 \\ b & b_1 & b_2 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \frac{a_1-a}{a_2-a} = \frac{b_1-b}{b_2-b} \\ \Leftrightarrow a_2 - a &= \frac{a_1 - a}{b_1 - b} \cdot (b_2 - b) \Leftrightarrow \mathbf{a_2} = \mathbf{a} + \frac{\mathbf{a_1} - \mathbf{a}}{\mathbf{b_1} - \mathbf{b}} \cdot (\mathbf{b_2} - \mathbf{b}) \\ \Delta BB_1B_2 \sim \Delta CC_1C_2 &\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ b & b_1 & b_2 \\ c & c_1 & c_2 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \frac{b_1-b}{b_2-b} = \frac{c_1-c}{c_2-c} \\ \Leftrightarrow b_2 - b &= \frac{b_1 - b}{c_1 - c} \cdot (c_2 - c) \Leftrightarrow \mathbf{b_2} = \mathbf{b} + \frac{\mathbf{b_1} - \mathbf{b}}{\mathbf{c_1} - \mathbf{c}} \cdot (\mathbf{c_2} - \mathbf{c}) \end{aligned}$$

Din relațiile de mai sus se obține deci că: $\mathbf{a_2} = \mathbf{a} + \frac{\mathbf{a_1} - \mathbf{a}}{\mathbf{c_1} - \mathbf{c}} \cdot (\mathbf{c_2} - \mathbf{c})$

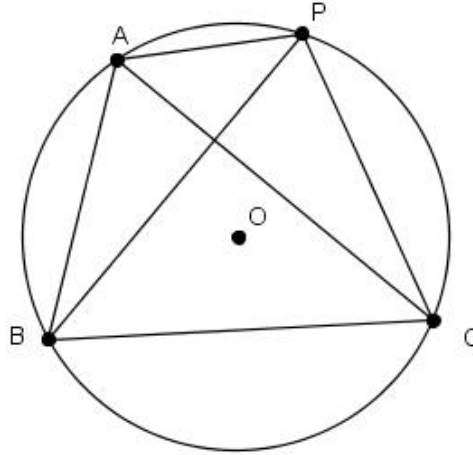
Atunci:

$$\begin{aligned}
\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a & b & c \end{vmatrix} &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a + \frac{a_1 - a}{c_1 - c} \cdot (c_2 - c) & b + \frac{b_1 - b}{c_1 - c} \cdot (c_2 - c) & c_2 \\ a & b & c \end{vmatrix} = \\
&= \frac{1}{c_1 - c} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a \cdot (c_1 - c) + (a_1 - a) \cdot (c_2 - c) & b \cdot (c_1 - c) + (b_1 - b) \cdot (c_2 - c) & c_2 \cdot (c_1 - c) \\ a & b & c \end{vmatrix} \\
&= \frac{1}{c_1 - c} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a \cdot (c_1 - c_2) + a_1 \cdot (c_2 - c) & b \cdot (c_1 - c_2) + b_1 \cdot (c_2 - c) & c_2 \cdot (c_1 - c) \\ a & b & c \end{vmatrix} \\
&\stackrel{(-c_1+c_2)L_3+L_2=L_2}{=} \frac{1}{c_1 - c} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_1(c_2 - c) & b_1(c_2 - c) & c_1(c_2 - c) \\ a & b & c \end{vmatrix} = \frac{c_2 - c}{c_1 - c} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_1 & b_1 & c_1 \\ a & b & c \end{vmatrix} = \\
&0
\end{aligned}$$

Deci triunghiurile ABC și $A_2B_2C_2$ sunt asemenea.

4. PROBLEMA TRIUNGHIURILOR CONGRUENTE

PROBLEMA 4. Fie P un punct situat pe cercul circumscris unui triunghi ABC . Să se arate că ortocentrele triunghiurilor PAB , PBC , PCA formează un triunghi congruent cu cel dat.

SOLUȚIA 4.

Fie H_1 ortocentrul triunghiului $ABP \Rightarrow z_{H_1} = z_A + z_P + z_B$.

Fie H_2 ortocentrul triunghiului $BPC \Rightarrow z_{H_2} = z_B + z_P + z_C$.

Fie H_3 ortocentrul triunghiului $CPA \Rightarrow z_{H_3} = z_C + z_P + z_A$.

$H_1H_2 = |z_{H_2} - z_{H_1}| = |z_B + z_P + z_C - z_A - z_B - z_P| = |z_C - z_A| = AC$.

$H_2H_3 = |z_{H_3} - z_{H_2}| = |z_A + z_P + z_C - z_B - z_P - z_C| = |z_A - z_B| = AB$.

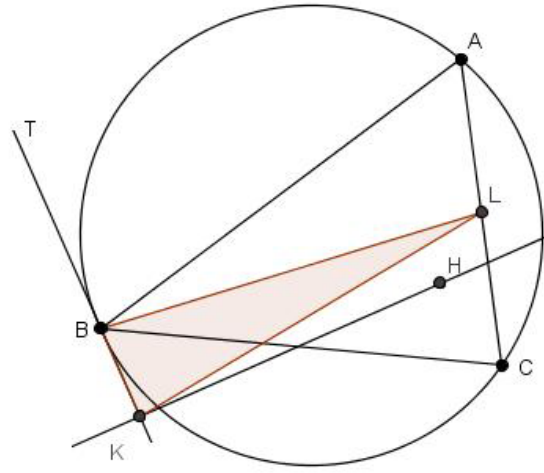
$H_1H_3 = |z_{H_3} - z_{H_1}| = |z_A + z_P + z_C - z_A - z_B - z_P| = |z_C - z_B| = BC$.

Rezultă că triunghiul $H_1H_2H_3$ este congruent cu triunghiul ABC .

5. OM ST. PETERSBURG 2000

PROBLEMA 5. (enunțul problemei a fost preluat din [5])

Dreapta T este tangentă la cercul circumscris triunghiului ascuțitunghic ABC în punctul B . Fie K proiecția ortocentrului triunghiului ABC pe dreapta T . Fie L mijlocul laturii AC . Să se arate ca triunghiul BKL este isoscel.

SOLUȚIA 5.

L este mijlocul laturii $AC \Rightarrow l = \frac{a+c}{2}$

Fie cercul circumscris triunghiului ABC cercul unitate și O , centrul cercului circumscris, originea sistemului de axe de coordonate. În acest caz ecuația cercului este: $z \cdot \bar{z} = 1$.

S-a demonstrat că ortocentrul H este de afix $h = a + b + c$.

OB raza și BK e tangenta $\Rightarrow OB \perp BK$. Cum $HK \perp BK$ rezultă că $HK \parallel OB$.

$$\text{Ecuația lui } OB : \begin{vmatrix} z & \bar{z} & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ b & \bar{b} & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} z & \bar{z} \\ b & \bar{b} \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow z \cdot \bar{b} - \bar{z} \cdot b = 0$$

Ecuația lui HK este de forma: $z \cdot \bar{b} - \bar{z} \cdot b + q = 0$, unde q se determină din relația $H \in HK \Rightarrow a \cdot \bar{b} + b \cdot \bar{b} + c \cdot \bar{b} - \bar{a} \cdot b - \bar{b} \cdot b - \bar{c} \cdot b + q = 0$, adică $q = \bar{a} \cdot b - a \cdot \bar{b} + \bar{c} \cdot b - c \cdot \bar{b}$

$$\text{Deci } HK : z \cdot \bar{b} - \bar{z} \cdot b + \bar{a} \cdot b - a \cdot \bar{b} + \bar{c} \cdot b - c \cdot \bar{b} = 0$$

Ecuația tangentei BK se determină utilizând relația $BK \perp OB$

$$\Rightarrow BK : z - b = \frac{-b}{\bar{b}} \cdot (\bar{z} - \bar{b}) = 0 \Leftrightarrow z \cdot \bar{b} + \bar{z} \cdot b - 2 = 0$$

Coordonatele lui K se determină rezolvând sistemul $BK \cap HK = \{K\}$

$$\begin{cases} z \cdot \bar{b} + \bar{z} \cdot b - 2 = 0 \\ z \cdot \bar{b} - \bar{z} \cdot b + \bar{a} \cdot b - a \cdot \bar{b} + \bar{c} \cdot b - c \cdot \bar{b} = 0 \end{cases}$$

Prin adunarea relațiilor se obține: $k = \frac{2 - \bar{a} \cdot b + a \cdot b - \bar{c} \cdot b + \bar{c} \cdot b}{2 \cdot \bar{b}}$

$$BL = |l - b| = \left| \frac{a + c}{2} - b \right| = \left| \frac{a + c - 2 \cdot b}{2} \right|$$

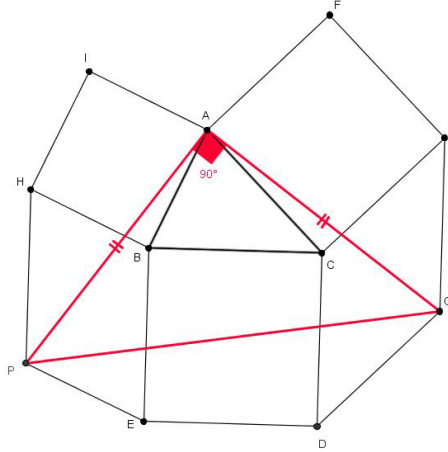
$$KL = |l - k| = \left| \frac{a + c}{2} - \frac{2 - \bar{a} \cdot b + a \cdot b - \bar{c} \cdot b + \bar{c} \cdot b}{2 \cdot \bar{b}} \right| = \left| \frac{-2 + \bar{a} \cdot b + \bar{c} \cdot b}{2 \cdot \bar{b}} \right| = \left| \frac{\bar{a} + \bar{c} - 2 \cdot \bar{b}}{2} \right|$$

$KL = BL \Rightarrow$ triunghiul BKL este isoscel.

6. TST IUGOSLAVIA 1992

PROBLEMA 6. (enunțul problemei a fost preluat din [5])

Se construiesc în exteriorul triunghiului ABC pătratele $BCDE, CAFG, ABHI$. Fie $GCDQ$ și $EBHP$ paralelograme. Să se demonstreze că triunghiul APQ este isoscel.

SOLUȚIA 6.

E se obține din C prin rotație în jurul lui B cu 270°
 $\Leftrightarrow e = b + (c - b) \cdot [\cos 270^\circ + i \cdot \sin 270^\circ] = b + (c - b) \cdot (-i) = b(1 + i) - c \cdot i$
 H se obține din A prin rotație în jurul lui B cu 90°
 $\Leftrightarrow h = b + (a - b) \cdot [\cos 90^\circ + i \cdot \sin 90^\circ] = b + (a - b) \cdot i = b(1 - i) + a \cdot i$
 D se obține din B prin rotație în jurul lui C cu 90°
 $\Leftrightarrow d = c + (b - c) \cdot [\cos 90^\circ + i \cdot \sin 90^\circ] = c + (b - c) \cdot i = c(1 - i) + b \cdot i$
 G se obține din A prin rotație în jurul lui C cu 270°
 $\Leftrightarrow g = c + (a - c) \cdot [\cos 270^\circ + i \cdot \sin 270^\circ] = c + (a - c) \cdot (-i) = c(1 + i) - a \cdot i$
 $HBEP$ paralelogram $\Leftrightarrow p + b = h + e \Leftrightarrow p = 2 \cdot b - c \cdot i + a \cdot i - b = b - c \cdot i + a \cdot i$
 $CGQD$ paralelogram $\Leftrightarrow q + c = d + g \Leftrightarrow q = 2 \cdot c + b \cdot i - a \cdot i - c = c + b \cdot i - a \cdot i$
 $AP = |p - a| = |b - c \cdot i + a \cdot i - a|$
 $AQ = |q - a| = |c + b \cdot i - a \cdot i - a| = |i| \cdot |-c \cdot i + b - a + a \cdot i| = 1 \cdot AP = AP$
 $\Rightarrow \Delta APQ$ isoscel

BIBLIOGRAFIE

- [1] T. Andreescu, D. Andrica: *Complex Numbers from A to ... Z*, Birkhauser, Boston, 2001
- [2] Liang-shin Hahn: *Complex Numbers and Geometry*, The Mathematical Association of America, 1994
- [3] P.S. Modenov: *Problems in Geometry*, Mir Publishers - Moscow, 1981
- [4] G.S. Sălăgean: *Geometria Planului Complex*, Promedia-Plus, Cluj-Napoca, 1997
- [5] www.imomath.com

Faculty of Mathematics and Computer Science
“Babeş-Bolyai” University
Str. Kogălniceanu, no. 1
400084 Cluj-Napoca, Romania
e-mail: diana.halita@ubbcluj.ro

Primit la redacție: 12 Noiembrie 2014